

ปัญหาการจัดสวัสดิการสังคม ของเทศบาลตำบลดงมะไฟ

อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

PROBLEMS OF SOCIAL WELFARE PROVIDING OF DONGMAFAI MUNICIPALITY,

MUEANG DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE

10

พัชรินทร์ ราชวงศ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัญหาการจัดสวัสดิการสังคม ของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นประชาชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 376 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการจ้างงาน รองลงมาคือ ด้านที่อยู่อาศัย, ด้านการคุ้มครองรายได้, ด้านสุขภาพอนามัย, ด้านการบริการสังคมทั่วไป และด้านการศึกษา ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษา พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ รายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามคุณลักษณะด้านชุมชน พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการศึกษา

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. แนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการจ้างงาน

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the problem of providing social welfare of Dong Mafai Sub-district Municipality, Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province. A sample used was 376 people living in the Dong Mafai Sub-district Municipality. The instrument used was a questionnaire and statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA.

The findings disclosed as follows:

1. The problem in providing social welfare of Dong Mafai Sub-district Municipality, Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province according to the people's opinion as a whole was at moderate level. All the aspects as arranged by rank order respectively were those of employment, residence, income protection, health and sanitation, social services in general, and education.

2. By comparison of the problem in providing social welfare of Dong Mafai Sub-district Municipality, Mueang Sakon Nakhon district, Sakon Nakhon province as classified by personal background, it can be concluded as follows:

2.1 As classified by sex, age, marital status, occupation and income per month, it was found that the problem in providing social welfare of the Municipality as a whole and each aspect showed no difference.

2.2 As classified by educational attainment, it was found that the problem in providing social welfare of the Municipality as each aspect showed no difference, whereas it showed a significant difference at the .05 level as a whole.

2.3 As classified by community characteristic, it was found that the problem in providing social welfare of the Municipality showed no difference as a whole. Considering it by aspect, it was found a significant difference at the .05 level in 1 aspect, namely education.

3. A way to the development of social welfare providing of Dongmafai Municipality, Mueang district, Sakon Nakhon province includes 2 aspects, namely residence and employment.

ภูมิหลัง

รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกลไกในการทำหน้าที่ใช้อำนาจ ซึ่งส่วนกลางได้กระจายอำนาจให้ชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้การใช้อำนาจเป็นไปอย่างถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชน รวมทั้งก่อให้เกิดผลในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น โดยที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจท้องถิ่นในการกำหนดตัวบุคคลที่จะเขาดำรงตำแหน่งสำคัญต่างๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการเลือกตั้งทางตรง นอกจากนี้เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและมีความเป็นอิสระในการบริหารงานของตนเองได้อย่างคล่องตัว หรือที่เรียกว่าการกระจายอำนาจ กล่าวคือ การโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นส่วนหนึ่งของการ

ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินของไทยให้เหมาะสมสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล โดยกำหนดเป้าประสงค์ที่จะเพิ่มบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รสสุคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. 2550 : 85-99)

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามกรอบของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะในหมวด 4 ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจการบริหารกิจการสาธารณะที่ซ้ำซ้อนระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระบุว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดหาบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการด้านต่างๆ ของประชาชนในท้องถิ่น ตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละประเภทโดยบัญญัติไว้ เช่น การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพื่อความสะดวกเรียบร้อยของท้องถิ่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันโรคติดต่อ การจัดการศึกษา การรักษาความปลอดภัย การสร้างและการบำรุงรักษาถนน เพื่อความสะดวกในการคมนาคม การจัดสวนสาธารณะเพื่อการนันทนาการ เป็นต้น (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. 2548 : 51)

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีความใกล้ชิดและมีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับประชาชนในชุมชนของตนเองมากที่สุดอีกหน่วยงานหนึ่ง ดังนั้น การจัดสวัสดิการสังคม จึงเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีได้ยิ่งย่อนไปกว่าภารกิจทางด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคอื่นๆ เลย อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในฐานะภาคีเครือข่ายในการบูรณาการความร่วมมือในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน โดยการเชื่อมประสานความร่วมมือกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และภาคประชาชนในท้องถิ่น ประกอบกับการจัดสวัสดิการสังคมก็เป็นระบบที่มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมหลายๆ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้คนจำนวนมาก อีกทั้งหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องในระบบก็มีอยู่เป็นจำนวนมากเป็นทั้งองค์กรภาครัฐบาล ธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสังคมและชุมชน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดทำระบบการบูรณาการ และสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ เพื่อเป้าหมายในการจัดสวัสดิการสังคมให้เกิดประสิทธิภาพ และคุณภาพสูงสุดให้กับคนในสังคม ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพุทธศักราช 2550 มาตรา 283 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่และภารกิจในการดูแลและการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน ในการจัดการดูแลกิจการหลายๆ ด้านของตนเอง ไม่ว่าจะเป็น การจัดการระบบสาธารณูปโภค การจัดการดูแลรักษาระบบสิ่งแวดล้อม การจัดการการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น อำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกันกับสวัสดิภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก แต่ด้วยข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ และด้านบุคลากรที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและแผนงานด้านสวัสดิการสังคม ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรได้รับการส่งเสริมให้จัดทำแผนพัฒนางานสวัสดิการสังคมท้องถิ่นในพื้นที่ของตน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีภารกิจเร่งด่วนในการส่งเสริมความรู้ด้านสวัสดิการท้องถิ่นแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ และผลักดันให้เกิดการจัดทำแผนพัฒนาสวัสดิการสังคมท้องถิ่นในพื้นที่ของตนโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน (ยุพา วงศ์ไชย และคณะ. 2550 : 12)

แผนพัฒนาในอดีตแม้จะแสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ขณะเดียวกันก็นำพาปัญหาสังคมมาอีกมากมาย จนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 ได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) ในการพัฒนาประเทศมาเป็นมุ่งเน้น“การพัฒนาคน” เป็นหลัก และมีการน้อมนำพระราชดำรัสหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของคนในสังคมและเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศอีกด้วยประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพุทธศักราช 2540 ที่เน้นในเรื่องของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากกว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ผ่านมา โดยในจำนวน 336 มาตรารัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติให้มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นถึง 10 มาตรา คือ มาตรา

78 ซึ่งอยู่ในหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และมาตรา 282 ถึงมาตรา 290 ซึ่งอยู่ในหมวดการปกครองส่วนท้องถิ่น (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. 2546 : 37) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2550 ก็เช่นเดียวกัน คือ ในจำนวน 309 มาตรา มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นมากถึง 13 มาตรา คือ มาตรา 78 ซึ่งอยู่ในหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 (4) แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุขการศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา 85 (5) แนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และมาตรา 281 ถึงมาตรา 290 ซึ่งอยู่ในหมวดการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น แนวทางที่มุ่งเน้นในการพัฒนาก็คือ “การกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น” และ “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” (Human Resource Envelopment) ซึ่ง “มนุษย์” ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ก็คือ “สวัสดิการสังคม” (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. 2550)

เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นเทศบาลขนาดเล็ก มีหน้าที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 มาตรา 50 และมาตรา 51 ภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมาย เพื่อให้การดำเนินงานหรือการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลดงมะไฟมีทิศทางหรือเป้าหมายที่ชัดเจน จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-2556) ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านการบริหาร รวมทั้งภารกิจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 นั้นได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะไว้หลายด้าน โดยเฉพาะด้านการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ไว้ในหมวด 2 มาตรา 16(10) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลให้การสังคมสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส และมาตรา 17(27) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการสังคมสงเคราะห์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตเช่นเดียวกับเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามพระราชบัญญัติข้างต้น จึงได้กำหนดให้จัดทำแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 โดยให้มีการถ่ายโอนภารกิจ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนดังกล่าวกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต และเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การนันทนาการ การส่งเสริมกีฬา หรือการจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาทั้งในและนอกระบบ รวมถึงการสาธารณสุข เช่น การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าในปัจจุบันการจัดบริการสาธารณะในด้านสวัสดิการสังคมและสังคม สงเคราะห์ ได้มีการดำเนินการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ งบประมาณ และบุคลากรบางส่วนจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปให้ส่วนท้องถิ่นดำเนินการ นอกจากนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะตั้งแต่มาตรา 281 ถึงมาตรา 290 เพื่อกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า รัฐต้องให้ความสำคัญแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการ สาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ในพื้นที่รวมทั้งมีอำนาจ หน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลประชาชนในท้องถิ่น และได้บัญญัติเกี่ยวกับ การจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุไว้ ดังนี้ คือ มาตรา 53 บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ จากภารกิจที่รับการถ่ายโอนและกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นย่อมจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น และ

ภารกิจหนึ่งที่สำคัญ คือ งานสวัสดิการสังคม งานสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

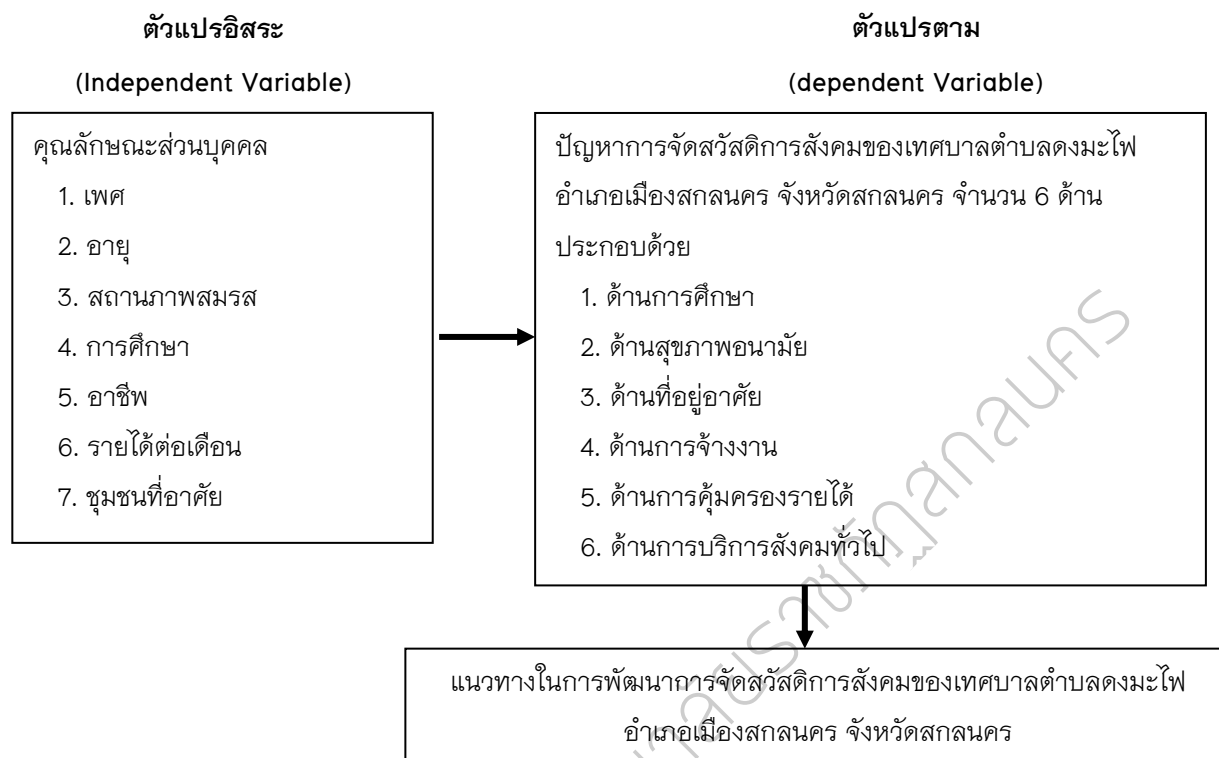
การดำเนินงานการจัดสวัสดิการสังคม ของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่ผ่านมายังไม่สามารถดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมได้ครอบคลุมและทั่วถึงกับปัญหาและแนวทางพัฒนาและความต้องการของผู้ด้อยโอกาส และยังมีปัญหาในการดำเนินงานหลายด้าน เนื่องจากมีข้อจำกัดในการดำเนินงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านงบประมาณในการให้สวัสดิการสังคมและการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม บุคลากรระดับปฏิบัติที่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับปริมาณงานในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม ดังนั้นจึงทำให้การดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาสดำเนินงานได้ไม่เต็มที่ และไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย แต่เนื่องจากภารกิจการจัดสวัสดิการสังคมเป็นงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บุคลากรทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องให้ความสำคัญกับภารกิจดังกล่าว จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบกับผู้วิจัยในฐานะข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีบทบาทและหน้าที่ในการดูแลส่งเสริมและพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุปัญหา รวมทั้งเพื่อเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละด้านซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดสวัสดิการสังคม โดยทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆ แล้วคิดว่าหากมีการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จะสามารถนำผล ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนา ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
3. เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ แนวความคิดเกี่ยวกับ ขอบเขตของงานสวัสดิการสังคม ของ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร (2544 : 21-22) และจิราลักษณ์ จงสถิตมัน (2543 : 48) รวมทั้งงานวิจัยของ พชรนันท์ นางาม (2552) มาประยุกต์และบูรณาการ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ปัญหาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาประกอบในการสร้างแบบสอบถามกำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งรายละเอียดเนื้อหาสำคัญของระเบียบวิจัยเป็นหัวข้อดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 6,245 คน (เทศบาลตำบลดงมะไฟ. 2556)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2556) จำนวน 376 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของ ยามาเน่ (Yamane) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ทำการสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และชุมชนที่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีปัญหาในระดับมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5
มีปัญหาในระดับมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
มีปัญหาในระดับปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
มีปัญหาในระดับน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

คำถามเป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้ (ตรุณ หาญตระกูล. 2541 : 139)

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะและงานวิจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยเพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

2. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์ทฤษฎีการบริหารงานออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

4. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง รูปแบบ และข้อคำถาม จำนวน 5 ท่าน การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างภาพรวมทั้งหมดของแบบสอบถามโดยใช้สูตร ICO (Index of Item Objective Congruence) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว

5. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าแร่ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ กำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นสามารถนำไปใช้ในการ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 376 ชุด

คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล หากมีฉบับไหนไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และชุมชนที่อาศัย

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ระดับปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

2. สถิติอนุมาน (Inferential statistics)

2.1 การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ F-test ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.8 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 30.1 มีสถานภาพ สมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.6 สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 29.8 ประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด ร้อยละ 44.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 35.6 และอาศัยอยู่ในชุมชนใน หมู่ 1 มากที่สุด ร้อยละ 29.0 ตามลำดับ

2. ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการ

จ้างงาน มีปัญหาในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านที่อยู่อาศัย มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการศึกษา มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยสามารถสรุปผลในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษา มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส มีปัญหาในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การสนับสนุนให้ประชาชนกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็ก มีปัญหาในระดับน้อย

2.2 ด้านสุขภาพอนามัย มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการบริการสุขภาพเบื้องต้นแก่ประชาชน มีปัญหาในระดับมาก รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและวิธีการป้องกันโรคระบาดแก่ประชาชน มีปัญหาในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การออกสำรวจข้อมูลสุขภาพประจำปี เป็นประจำเพื่อจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพของประชาชน มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

2.3 ด้านที่อยู่อาศัย มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดการที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนผู้ไร้ที่อยู่อาศัย มีปัญหาในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดการที่อยู่อาศัยแก่ประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัด มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การช่วยดำเนินการด้านกฎหมายสำหรับประชาชนที่มีปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน ที่อาศัยอยู่บริเวณเทศบาลมานานแต่ไม่มีเอกสารสิทธิ มีปัญหาในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการจ้างงาน มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสร้างงานที่เป็นโครงการจ้างเหมาของเทศบาลเป็นประจำทุกปี รองลงมา คือ การส่งเสริมอาชีพเสริมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น การจักสาน การเย็บผ้า การทอผ้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมอาชีพการเกษตรแก่ประชาชน เช่น การหาตลาด การประกันราคา

2.5 ด้านการคุ้มครองรายได้ มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเข้าไปตรวจสอบ ชี้แจงให้คำแนะนำ และเข้าไปควบคุมการแบ่งปันเงินกำไร โครงการสหกรณ์ในหมู่บ้านชุมชน รวมทั้งการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน มีปัญหาในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดการประกันสังคมหมู่บ้านให้แก่ประชาชน เช่น ประกันชีวิตภายในตำบล มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิอันพึงได้ของประชาชนในชุมชน มีปัญหาในระดับน้อย

2.6 ด้านการบริการสังคมทั่วไป มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแจกอุปกรณ์การกีฬาที่ทันสมัยสนับสนุนการแข่งขันกีฬาประจำปีแก่ประชาชนทุกๆ ปี รองลงมา คือ การสนับสนุนการจัดให้มีตลาดนัดชุมชนในทุกสัปดาห์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยเบื้องต้น เช่น น้ำท่วม ขาดแคลนน้ำเป็นต้น

3. การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามคุณลักษณะด้านอายุ พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

3.3 จำแนกตามคุณลักษณะด้านสถานภาพ พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

3.4 จำแนกตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษา พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ รายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

3.4.1 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม จำแนกตามคุณลักษณะด้านระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ ของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนกลุ่มอายุระดับการศึกษาต่างๆ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ในภาพรวม มากกว่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษา ประถมศึกษา

3.5 จำแนกตามคุณลักษณะด้านอาชีพ พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

3.6 จำแนกตามคุณลักษณะด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

3.7 จำแนกตามคุณลักษณะด้านชุมชน พบว่า ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการศึกษา จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

3.7.1 เมื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในด้านการศึกษา จำแนกตามคุณลักษณะด้านชุมชน เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ ของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างๆ มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ในด้านการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน หมู่ 13 มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ ในด้านการศึกษา มากกว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน หมู่ 1

4. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จากแบบสอบถามปลายเปิด สามารถสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

4.1 อยากให้ทางเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในยามเจ็บไข้ได้ป่วยให้มากขึ้นกว่าเดิม

4.2 อยากให้เพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพผู้ด้อยโอกาสในแต่ละเดือน

4.3 อยากให้มีการสงเคราะห์เครื่องอุปโภคบริโภคขั้นพื้นฐานให้กับผู้ด้อยโอกาสทุกเดือน

4.4 อยากให้ทางเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จัดเจ้าหน้าที่ออกมาเยี่ยมเยียนและตรวจสุขภาพผู้ด้อยโอกาสที่บ้านทุกเดือน

4.5 อยากให้ทางเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ให้ความสำคัญกับผู้ด้อยโอกาสในทุกๆ ด้าน

4.6 อยากให้ทางเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ส่งเสริมด้านอาชีพให้กับผู้พิการ โดยการฝึกอบรมด้านอาชีพ การจัดหาเงินทุน ตลอดจนการจัดหาตลาดสำหรับการจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ด้อยโอกาส

4.7 อยากให้ทางหน่วยงานของทางราชการ ส่งเสริม และให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสให้มากขึ้นกว่าเดิม

4.8 อยากให้ทางหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและให้โอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสในด้านต่างๆ ให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

5. ปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการจ้างงาน โดยแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จากการระดมความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน สรุปผลในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

5.1 ด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ ควรเน้นการพัฒนาและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนผู้ไร้ที่อยู่อาศัย ควรเน้นการพัฒนาและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการที่อยู่อาศัยแก่ประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัด

5.2 ด้านการจ้างงาน ได้แก่ ควรส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่ประชาชน ควรส่งเสริม และสนับสนุน อาชีพเสริมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น การจักสาน การเย็บผ้า การทอผ้า ควรส่งเสริม และสนับสนุน อาชีพการเกษตรแก่ประชาชน เช่น การหาตลาด การประกันราคา ควรเน้นการพัฒนาและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการรับสมัครงานในพื้นที่จังหวัด เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง ควรส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานที่เป็นโครงการจ้างเหมาของเทศบาลเป็นประจำทุกปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ด้านที่อยู่อาศัย โดย ควรเน้นการพัฒนาและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนผู้ไร้ที่อยู่อาศัย การจัดการที่อยู่อาศัยแก่ประชาชนที่อยู่ในชุมชนแออัด

2. เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพอนามัย โดย ควรเน้นการพัฒนาและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการบริการสุขภาพเบื้องต้นแก่ประชาชน และควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและวิธีการป้องกันโรคระบาดแก่ประชาชน ให้มากขึ้น

3. เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ด้านการจ้างงาน โดย ควรส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่ประชาชน ควรส่งเสริม และสนับสนุน อาชีพเสริมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น การจักสาน การเย็บผ้า การทอผ้า ควรส่งเสริมและสนับสนุน อาชีพการเกษตรแก่ประชาชน เช่น การหาตลาด การประกันราคา ควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข่าวสารการรับสมัครงานในพื้นที่จังหวัด เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

4. เทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ด้านการคุ้มครองรายได้ โดย ควรเน้นการพัฒนาและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเข้าไปตรวจสอบ ชี้แจงให้คำแนะนำ และเข้าไปควบคุมการแบ่งปันเงินกำไร โครงการสหกรณ์ในหมู่บ้านชุมชน รวมทั้งการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

5. ควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อผู้ด้อยโอกาส หรือกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้ด้อยโอกาสเข้าร่วมมีการรวมกลุ่มเครือข่ายผู้ด้อยโอกาส มีการเยี่ยมบ้านจากนักสังคมสงเคราะห์อย่างสม่ำเสมอ และ เปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นของผู้ด้อยโอกาส

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาปัญหาการจัดสวัสดิการสังคม โดยเปรียบเทียบกับเทศบาลตำบลอื่นๆ ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. ควรมีการศึกษาในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการจัดสวัสดิการสังคม ของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
3. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมด้านการสร้างงาน
4. ควรทำการศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ของเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

- จิราลักษณ์ จงสถิตมัน. สังคมสงเคราะห์กลุ่มชน. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด, 2543.
- ดร. ชาญ ชาญตระกูล (บรรณาธิการ). วิจัยการศึกษา. เชียงใหม่ : โครงการตำรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. โครงการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- เทศบาลตำบลดงมะไฟ. บรรยายสรุปเทศบาลตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร. สกลนคร : เทศบาลตำบลดงมะไฟ, 2556.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2546.
- พัชรนันท์ นางาม. การศึกษาการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองสองห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- ยุพา วงศ์ไชย และคณะ. นโยบายสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- รสสุคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. แนวคิดและหลักการบริหารท้องถิ่น เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น. หน่วยที่ 1. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. สวัสดิการผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550.